

Lovforslag nr. L 118. Fremsat den 7. februar 1980 af industriministeren

Forslag

til

Lov om visse kreditinstitutter

§ 1. Ved kreditinstitut forstås i denne lov et foretagende, hvis virksomhed består i fra offentligheden at modtage indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales, samt i at yde lån for egen regning.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på kreditinstitutter, der ikke er

- 1) banker eller sparekasser,
- 2) foreninger og andre virksomheder, der er omfattet af § 1, stk. 1, eller § 13, stk. 1 og 2, i lov nr. 156 af 2. maj 1934 om visse spare- og udlånsvirksomheder,
- 3) realkreditinstitutter, eller
- 4) institutter oprettet eller hvis oprettelse er godkendt i henhold til særlig lov.

§ 2. Kreditinstitutter omfattet af denne lov skal have tilladelse af industriministeren til at drive kreditinstitutvirksomhed og skal registreres i tilsynet med banker og sparekasser.

Stk. 2. Tilladelse forudsætter, at de i De europæiske Fællesskabers direktiv af 12. december 1977 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut fastsatte betingelser samt betingelser, som i øvrigt er fastsat i eller i medfør af international aftale, opfyldes.

Stk. 3. Industriministeren kan i det enkelte tilfælde fastsætte yderligere vilkår for tilladelsen, herunder forskrifter vedrørende virksomhedens udøvelse.

§ 3. De i bank- og sparekasseloven indeholdte bestemmelser om nægtelse og om inddragelse af tilladelse finder tilsvarende anvendelse på institutter omfattet af denne lov.

§ 4. Kreditinstitutter, der er omfattet af denne lov, og som har påbegyndt virksomhed før lovens ikrafttræden, kan fortsætte virksomheden uden tilladelse, såfremt de anmeldes til registrering i tilsynet med banker og sparekasser. Den daglige ledelse skal dog inden 15. december 1982 bestå af 2 personer, der opfylder betingelserne i bank- og sparekasselovens § 6, stk. 3.

Stk. 2. Nedlæggelse af forbud mod fortsat virksomhed sidestilles med inddragelse af tilladelse i henhold til § 3.

§ 5. Industriministeren kan fastsætte nærmere forskrifter vedrørende kreditinstitutter, der er omfattet af denne lov.

§ 6. Overtrædelse af § 2, stk. 1, og § 4, stk. 1, jfr. § 6, stk. 2, straffes med bøde.

Stk. 2. I forskrifter, der gives af industriministeren i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab eller lign., kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 7. Loven træder i kraft ved offentliggørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Anmeldelse i henhold til § 4, stk. 1, skal ske inden 12 måneder efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Lov nr. 332 af 5. december 1958 om visse finansieringsinstitutter, som ændret ved lov nr. 370 af 13. juni 1973, ophæves.

Stk. 4. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvi-

gelses, som landsdelenes særlige forhold tilsi-
ger.

§ 8. I lov om indkomstbeskatning af aktie-

selskaber m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 463
af 13. september 1978, ændres i § 3, stk. 1,
nr. 9, 1. pkt., »lov om visse finansieringsin-
stitutter« til »lov om visse kreditinstitutter«.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ved gennemførelsen af EF's 1. direktiv af 12. december 1977 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut indføres som noget nyt i dansk lovgivning på dette område princippet om, at optagelse og udøvelse af virksomhed som kreditinstitut skal betinges af en offentlig tilladelse, der som et minimum kræver iagttagelse af visse i direktivet opregnede krav.

Samordningen omfatter samtlige virksomheder, hvis erhvervsudøvelse består i fra offentligheden at modtage indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales samt i at yde lån for egen regning. D.v.s., at både pengeinstitutter og obligationsudstedende institutter i Danmark er dækket af definitionen af et »kreditinstitut« i direktivets art. 1. Undtaget fra direktivet er specielt for Danmarks vedkommende alene Dansk Eksportfinansieringsfond og Danmarks Skibskreditfond. Desuden er medlemsstaternes centralbanker og postgirokontorer undtaget fra direktivet. En nærmere beskrivelse af direktivets indhold og omfang findes i de almindelige bemærkninger til det samtidigt fremsatte forslag til ændring af lov om banker og sparekasser.

En gennemgang af lovgrundlaget for de danske penge- og realkreditinstitutter m. v. har vist, at direktivet foruden ændringer i bank- og sparekasseloven alene kræver udarbejdelse af en særlig lov om visse kreditinstitutter, der skal omfatte alle andre kreditinstitutter, der ikke hører ind under bank- og sparekasseloven, realkreditloven, anden særlig lov, eller som er andelskasser og bankiervirksomheder, for hvilke der er opnået en 5-årig udsættelse.

Tilbage henstår således en gruppe af kreditinstitutter, der ikke hidtil har været undergivet særlig lovgivning. Da der formentlig er tale om en meget varieret gruppe af institutter uden fælles ydre træk, foreslås det i lovforslagets § 7, stk. 2, med henblik på at få et overblik over branchen, at eksisterende institutter skal anmeldes til tilsynet med banker og sparekasser inden 12 måneder efter lovens ikraft-

træden. Som eksempel på institutter, der vil blive omfattet af lovforslaget, kan nævnes visse selskaber, der er stiftet af erhvervsorganisationer m. v. med henblik på finansiering af virksomheder inden for det pågældende erhvervsområde.

Endvidere må det formodes, at en større, ubestemt kreds af selskaber, herunder visse finansieringsselskaber, vil blive omfattet af lovforslaget, forudsat at de dels modtager indlån fra offentligheden enten i form af kontante indskud eller ved udstedelse af obligationer, dels yder lån for egen regning, jfr. lovforslagets § 1, stk. 1.

Om lovforslagets betydning for bestående finansieringsvirksomheder bemærkes:

Direktivet er ikke til hinder for, at disse virksomheder inddrages fuldt ud under den nye lovgivning, men tvinger ikke til det.

Direktivets krav om 2 ledere omfatter dog også eksisterende institutter med frist til opfyldelse af dette krav indtil 15. december 1982. Endvidere er eksisterende institutter forpligtet til at indsende de regnskabsmæssige oplysninger til tilsynet, som kræves af hensyn til samarbejdet inden for EF om beregning af forholdstal vedrørende institutternes solvens og likviditet. Endelig foreslås den ovenfor nævnte registrering af bestående virksomheder.

Bortset herfra indebærer lovforslaget ikke øjeblikkelige krav til disse. I henhold til § 4 kan de således fortsætte uden den særlige tilladelse, som nye virksomheder skal have i henhold til § 2.

Skulle der imidlertid vise sig et behov for at indføre de samme regler for udøvelse af virksomheden for såvel bestående som for nye foretagender, kan dette ske i medfør af § 5. Dette kan f. eks. være nødvendigt for at skabe lighed i konkurrencen.

Endelig bemærkes, at direktivet ikke er til hinder for, at en medlemsstat indfører tilsynsmæssige regler, der går ud over det foreskrevne minimum, f. eks. med hensyn til vedtægter, selskabsretlige forhold, solvens eller likviditet.

Om de statsfinansielle og administrative konsekvenser henvises til bemærkningerne til forslag til lov om ændring af bank- og sparekasseloven.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovens anvendelsesområde bliver efter *stk. 1* en gruppe af kreditinstitutter, der ikke hidtil har været undergivet særlig lovgivning. Institutterne, som skal henhøre under lovens anvendelsesområde, er defineret ved deres virksomhedsudøvelse, således at de dels skal modtage indlån fra offentligheden, som skal tilbagebetales, dels yde lån for egen regning. Indlån vil typisk være kontante indskud, men kan også hidrøre fra udstedelse af obligationer. Institutter i aktieselskabsform eller som selvejende institutioner, der modtager kontante indskud og yder lån, betragtes som henhørende under bank- og sparekasseloven.

Ifølge direktivet kan der ikke stilles krav til foretagendets selskabsretlige opbygning, og lovforslaget indeholder derfor ikke krav af denne karakter. Det må dog bemærkes, at direktivet kræver en særskilt minimumsegenkapital, jfr. direktivets art. 3, stk. 2. Disse kreditinstitutter kan således fremtidigt ikke oprettes som personligt drevne virksomheder.

Ifølge *stk. 2* finder loven ikke anvendelse på kreditinstitutter, der er banker og sparekasser, idet deres forhold reguleres gennem bank- og sparekasseloven. Foreninger og andre virksomheder, der er omfattet af § 1, stk. 1, eller § 13, stk. 1 og 2, i lov nr. 156 af 2. maj 1934 om visse spare- og udlånsvirksomheder, d.v.s. andelskasser og bankiervirksomheder, er ligeledes undtaget i kraft af direktivets art. 2, stk. 5, hvorefter medlemsstaterne kan udsætte gennemførelsen helt eller delvis, for så vidt angår visse grupper eller typer af kreditinstitutter, såfremt en sådan øjeblikkelig gennemførelse medfører tekniske problemer, som ikke kan løses på kort sigt. Ved skrivelse af 8. juni 1978 har handelsministeriet meddelt, at man i henhold til art. 2, stk. 5 og 6, udsætter gennemførelsen af direktivet, for så vidt angår de nævnte virksomheder omfattet af 1934-loven. Udsættelsen i 5 år bevirker således, at andelskasser og bankiervirksomheder skal undergives en særlig tilsynslovgivning inden december 1982.

Videre bemærkes, at realkreditinstitutter i henhold til *stk. 2*, nr. 3, er undtaget lov om visse kreditinstitutter. Boligministeriet har i henhold til realkreditlovens § 3 godkendt følgende realkreditinstitutter: Byggeriets Realkreditfond, Forenede Kreditforeninger, Industriens Hypotekfond, Jyllands Kreditforening, Kreditforeningen Danmark og Kreditforeningen for industrielle Ejendomme.

Institutter, der efter *stk. 2*, nr. 4, er undtaget fra loven på grund af særlig lovgivning, er Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, jfr. lovekendtgørelse nr. 196 af 2. april 1973, Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jfr. lov nr. 54 af 17. februar 1978, Kreditforeningen af kommuner i Danmark, jfr. lov nr. 35 af 19. marts 1898, og Dansk Landbrugs Realkreditfond, jfr. lov nr. 278 af 7. juli 1960, samt Finansieringsinstituttet for hoteller m. v., jfr. lov nr. 48 af 11. februar 1976.

Af de kreditinstitutter, som herefter er omfattet af nærværende lovforslag, kan særligt nævnes Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S, idet lov nr. 332 af 5. december 1958 om visse finansieringsinstitutter ophæves, jfr. forslaget § 7, stk. 3. Dette skyldes, dels at 1958-loven indeholder henvisninger til anden lovgivning, der nu er overflødige, dels at stempelfritagelse for instituttets obligationer nu sker i henhold til stempelovens § 56, stk. 5. Det er usikkert, hvor mange og hvilke finansieringsvirksomheder, der gribes af lovforslaget, men følgende kan eksempelvis nævnes: Danmarks Hotellånefond A/S og Håndværksrådets Finansieringsinstitut A/S, Landbrugets Kapitalformidlingsselskab af 1978 og Finansieringsfonden af 1963.

Til § 2

Efter forslaget er det industriministeren, der giver tilladelse til, at de kreditinstitutter, der er omfattet af loven, kan påbegynde deres virksomhed. I henhold til de tilsvarende regler, der indsættes i bank- og sparekasseloven, gives tilladelsen for så vidt angår pengeinstitutterne af tilsynet med banker og sparekasser.

I *stk. 2* fastslås, at tilladelse forudsætter opfyldelse af kreditinstitutdirektivets krav bl. a. til kapitalen og ledelsen eller krav, som i øvrigt følger af international aftale. Disse vilkår kan efter forslaget kun gøres gældende over for nyetablerede virksomheder, jfr. forslaget § 4. For disse vil kravene for tiden være:

- at der forefindes en særskilt egenkapital, d.v.s., at instituttet ikke må være organiseret f. eks. som enkeltmandsvirksomhed, jfr. art. 3, stk. 2, 1. led,
- en tilstrækkelig minimumsegenkapital, der fastsættes af de enkelte medlemsstater, jfr. art. 3, stk. 2, 2. led,
- en ledelse bestående af mindst 2 personer, der skal være i besiddelse af den nødvendige hæderlighed og en fyldestgørende erfaring, idet direktivet forpligter til i modsat fald ikke at

meddele tilladelse, jfr. art. 3, stk. 2, 3. led og 2. afsnit,

- d) at der til en ansøgning om tilladelse knyttes en driftsplan med særlig angivelse af arten af de påtænkte forretninger og af instituttets organisation, jfr. direktivets art. 3, stk. 4.

Vedtages der i fremtiden supplerende regler om tilladelser indenfor De europæiske Fællesskaber, indebærer formuleringen af stk. 2, at disse kan anvendes her i landet uden lovændring i den henseende.

Efter *stk. 3* kan industriministeren i det enkelte tilfælde fastsætte yderligere vilkår for tilladelsen. Det er hensigten med denne bemyndigelse at supplere de i *stk. 2* nævnte vilkår med bestemmelser, der måtte vise sig nødvendige og naturlige, idet det må erindres, at loven omfatter et erhvervsområde, der ikke tidligere har været undergivet tilsynslovgivning.

Til § 3

Forslaget henviser til de bestemmelser om nægtelse af tilladelse og inddragelse af denne, der samtidig med nærværende forslag indføres ved forslaget til ændring af bank- og sparekasseloven (forslagets § 6, stk. 3, og § 43). Der henvises derfor til bemærkningerne til de nævnte bestemmelser i forslaget til ændring af bank- og sparekasseloven.

Det skal dog erindres, at det er industriministeren, der giver tilladelsen til at drive kreditinstitutvirksomhed, jfr. nærværende forslags § 2, og at kravene til ledelsen også gælder for eksisterende kreditinstitutter, jfr. direktivets art. 3, stk. 2, sidste led, og art. 10, stk. 1, samt nærværende forslags § 4, stk. 1.

Til § 4

Direktivet indeholder i art. 10 overgangsregler vedr. tilladelsesbestemmelserne. Herefter anses kreditinstitutter, der har påbegyndt virksomheden inden direktivets inkorporering i de nationale regler, d.v.s. normalt inden 15. december 1979, for tilladte. Der skal således ikke udstedes tilladelse til disse institutter. Derimod sidestilles ifølge art. 10, stk. 3, udstedelse af et forbud mod fortsat virksomhed med inddragelse af tilladelsen.

Direktivets krav om 2 ledere omfatter også eksisterende institutter. Dog er der frist til at opfylde dette krav indtil 15. december 1982, jfr. art. 10, stk. 1, 2. afsnit.

Endvidere er eksisterende kreditinstitutter omfattet af direktivets bestemmelser om udøvelse af

virksomhed, d.v.s. at de er forpligtet til at indsende de regnskabsmæssige oplysninger til tilsynet, som kræves af hensyn til samarbejdet om beregning i observationsøjemed af forholdstal vedrørende institutternes solvens og likviditet, jfr. art. 6.

Som det fremgår af § 2, stk. 1, skal alle nye institutter registreres i tilsynet med banker og sparekasser. Det samme gælder for de eksisterende institutter, dog med en anmeldelsesfrist på 12 måneder, jfr. § 7, stk. 2. Herved får man et overblik over branchen, og samtidig er det påkrævet af hensyn til førelsen af EF-fortegnelsen over kreditinstitutter, omfattet af direktivet, jfr. art. 3, stk. 7. Denne fortegnelse skal årligt føres á jour og offentliggøres i EF-Tidende.

Til § 5

Industriministeren er efter denne regel bemyndiget til, såvel for allerede eksisterende foretagender som for nyetablerede, at fastsætte nærmere generelle forskrifter for de af loven omfattede kreditinstitutter, f. eks. regler om krav til solvens og likviditet. Da der ikke tidligere er sket en kortlægning af denne erhvervssektor, kan man ikke på nuværende tidspunkt nærmere vurdere, om en regulering, der går ud over direktivets minimumskrav, er nødvendig, f. eks. krav om godkendelse af vedtægter eller nærmere krav til den selskabsretlige form.

Til § 7

I henhold til direktivets art. 14 træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv inden 24 måneder fra dets meddelelse. Gennemførelsesfristen udløb den 15. december 1979 for de institutter, der ikke er omfattet af den udsatte gennemførelse, jfr. ovenfor bemærkningerne til § 1, stk. 2, nr. 2. I *stk. 2* fastsættes en anmeldelsesfrist for eksisterende institutter på 12 måneder til at blive registreret i tilsynet med banker og sparekasser, jfr. bemærkningerne til § 4.

Ved *stk. 3* ophæves lov om visse finansieringsinstitutter. I nævnte lov er der kun fritagelsen for gebyr ved anmeldelse til aktieselskabsregisteret tilbage af egentligt indhold, således at der ikke længere er grundlag for at opretholde loven. I øvrigt er der kun stiftet ét finansieringsinstitut under denne »rammelov«, nemlig Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S.

Til § 8

Ændringen i lov om indkomstbeskatning af

aktieselsaber m. v. er en konsekvens af ophævelsen af lov om visse finanseringsinstitutter, jfr. § 7, stk. 3.